

284 SIRA NO'LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Tebliğ grubu	VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	23955
Tarih	05.02.2000
Sıra no	284

27 Ocak 2000 tarihli ve 4503 sayılı Kanunun(*) 10 uncu maddesi ile Vergi Usul Kanununa geçici 24 üncü madde eklenmiştir. Söz konusu madde ile 17 Ağustos 1999 ve 12 Kasım 1999 tarihlerinde meydana gelen depremlerin etkili olduğu Marmara Bölgesinde faaliyet gösteren kişilerle iktisadi ve ticari ilişkide bulunan mükelleflerin alacaklarının tahsilinde ortaya çıkan imkansızlıkların tevsikiyle ilgili olarak Vergi Usul Kanununun 322 ve 323 üncü maddelerinde belirtilen şartlar bu olaya münhasır olmak üzere hafifletilmektedir. Bir başka ifade ile bu maddede belirtilen şartların gerçekleşmesi halinde alacağın tahsili amacıyla borçlunun dava edilmesine veya icra yolu ile takibine gerek bulunmamakta ayrıca kanaat verici vesika kavramı genişletilmektedir.

Geçici 24 üncü maddenin uygulamasına ilişkin usuller ve 323 üncü maddede düzenlenen dava veya icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklarla ilgili olarak aşağıdaki açıklamaların yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

1. Geçici 24 üncü maddenin uygulanmasına ilişkin usul

Bu maddeye istinaden şüpheli alacak karşılığı ayrılabilmesi veya değersiz alacak olarak doğrudan zarar yazılabilmesi için;

- i.** Borçlunun 17/8/1999 ve 12/11/1999 tarihlerinde meydana gelen depremden etkilenen il veya ilçelerde gelir veya kurumlar vergisi yönünden mükellefiyet kaydı bulunması,
- ii.** Alacağın ticari veya zirai bir faaliyetle ilgili ve borçlunun faaliyette bulunduğu yerde meydana gelen deprem tarihinden önce doğmuş bulunması,
- iii.** Alacağın varlığının Vergi Usul Kanununda sayılan (fatura, sözleşme, müstahsil makbuzu, gider pusulası gibi) belgeler ile tevsiki ve bulunması halinde sipariş mektubu, irsaliye, alacak senedi, çek gibi belgelerle teyidi,
- iv.** Alacağın ilgili yılın kayıtlarına bir gelir unsuru olarak girmiş bir başka ifade ile hasılat kaydedilmiş ve katma değer vergisi beyannamelerinde beyan edilmiş olması,

Gerekmemektedir.

Diğer taraftan borçlunun malvarlığında meydana gelen zarar derecesinin tespiti sırasında sigortadan alınan tazminat da zararı azaltan bir unsur olarak dikkate alınacaktır.

Geçici 24 üncü madde 31/12/1999 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girdiğinden(**) bu kapsamdaki alacaklar için 1999 yılı ile 31/12/1999 tarihinde biten geçici vergi dönemlerine ilişkin olarak karşılık ayrılması veya gider yazılması mümkün bulunmaktadır.

1.1. Şüpheli alacak karşılığı ayrılması

Yukarıda belirtilen hususların gerçekleştiği alacaklar için karşılık ayrılabilmesi borçlunun deprem nedeniyle malvarlığının en az üçte birini kaybettiğine ilişkin olarak açılacak tespit davası sonucunda verilecek karara bağlanmıştır.

Yetkili mahkemelerce verilen tespit kararına istinaden ayrılacak karşılığın 1999 yılı (özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2000 yılı) bilançosunda pasifte gösterilmesi gerekmektedir. Bu nedenle işletme hesabı esasında defter tutan mükelleflerin alacakları için karşılık ayırmaları mümkün bulunmamaktadır.

Bu şekilde karşılık ayrılan alacakların daha sonra tahsil edilmeleri halinde, tahsil edildikleri yılda gelir yazılacakları tabiidir.

1.2. Değersiz alacaklar

1.2.1. Sulh belgesi

